

Slaapplaatstellingen Grutto, Kempphaan en Scholekster

In maart en april staat de slaapplaatstelling van deze soorten op het programma. Vooral wat betreft de Grutto is het altijd weer spannend waar de vogels pleisteren en overnachten. Maar ook voor de beide andere steltlopers die achteruitgaan, is deze telling van belang.

Slaapplaatsen als belangrijke schakels

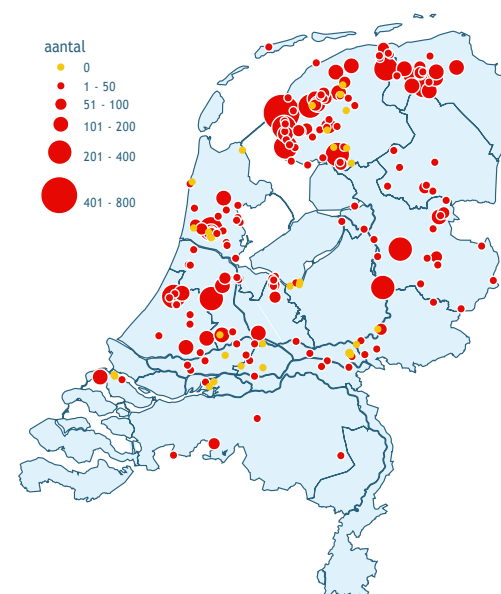
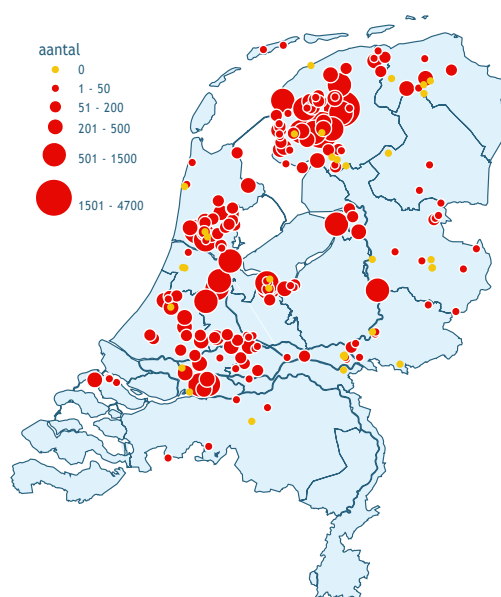
Bescherming van Grutto's en andere steltlopers in Nederland beperkt zich niet tot de percelen waar ze broeden. De plekken waar ze zich in het vroege voorjaar het eerst verzamelen, zijn een belangrijke schakel in de jaarcyclus. Deze locaties, vaak slaapplaatsen in plas-dras situaties, zijn essentieel voor de broodnodige rust en het op peil brengen van de conditie. Het is dus belangrijk dat we weten waar die plekken liggen, hoe gewild ze zijn, of ze onder druk staan, en of ze wellicht nog geschikter gemaakt kunnen worden. Dankzij jullie slaapplaats-

tellingen hebben we dat al aardig in kaart gebracht, en het is belangrijk om deze plekken jaarlijks te blijven volgen.

Resultaten 2017

Vorig jaar zijn in maart en april ruim 350 tellingen doorgegeven van de Grutto. Traditioneel zitten de hoogste aantallen in Friesland, met Wyldlannen de Alde Feanen (4300), Grutte Wielen (1530) en Geaupolder-Graverij (1230) als best bezette locaties. Maar ook in het midden en westen van het land zijn mooie aantallen gevonden, zoals in Eempolders, Buitenvaart Noord

*Grutto's bij de slaapplaats.
Foto: Hans Gebuis*

Figuur 1. Gemiddelde seizoensmaxima van Grutto's (boven) en Scholeksters (onder) per slaapplaats in maart en april 2016 en 2017.

Kemphanen en Rosse Grutto's op de slaapplaats, Wagejot Texel.
Foto: Harvey van Diek

(1500), Biesbosch, Polder Hardenhoek (1432) en Ouderkerk a/d Amstel, 'Landje van Geijssel' (1050). In het oosten kon je flinke aantallen zien in Vossemeer-Zuid (550), Veenoordkolk & Teugsekolk, Deventer (540) en Vreugderijkerwaard bij Zwolle (300). Het is interessant om bij zo'n slaapplaats op te letten of er ook IJslanse Grutto's aanwezig zijn (zie elders in dit nummer).

Kemphanen worden vooral gezien in het zuidwesten van Friesland met de hoogste aantallen Grutte Brekken (minimaal 3000). Lytse en Grutte Griene (1900) en Wyldlannen de Alde Feanen (1815). De Scholekster kan in grote delen van het land gezien worden met de beide andere soorten op slaapplaatsen. Maar ook op afwijkende locaties zoals op steigers, kribben en oevers. Kortom genoeg uitdagingen om weer mee te doen. Kijk voor de telrichtlijnen op de soortinfo op de website.

Slaapplaattellers gevraagd

De beide tellingen zijn gepland tussen 10 tot en met 25 maart, met als voorkeursdatum 17 maart - aanvang 18.00 en van 31 maart tot en met 15 april, met als voorkeursdatum 7 april - aanvang 19.30.

De vaste tellers zijn weer geïnformeerd via de mailing. In sommige gebieden en regio's wordt overdag tijdens de watervogeltellingen een flink aantal Grutto's gezien maar ontbreken slaapplaattellers.

lingen. Het gaat om IJsselmeerkust tussen Afsluitdijk en Hoorn, polders ten zuiden van Gouda, tussen Rotterdam en Delft, langs de Oude Maas en in Oude Land van Strijen, langs de Waal tussen Tiel en Gorinchem en de Maas tussen Lithoijen en de Afgedamde Maas, Noordwest-Overtijssel en het Zuidlaardermeergebied. Kijk voor deze gebieden en elders op de claimkaart: sovon.nl/vacant

● Paul van Els & Jan Schoppers

Help mee het broedsucces van de Scholekster te meten

In 2008 organiseerden Sovon en VBN het Jaar van de Scholekster vanwege de dramatische afname van deze langlevende soort. Tien jaar later gaat het nog steeds slecht, al is er wel wat gebeurd. Op veel plaatsen zijn vrijwilligers begonnen met het kleurmerken van Scholeksters, en een groeiende schare vrijwilligers voert de waarnemingen in op wadertrack.nl. Daarnaast is recent een groot onderzoeksproject (CHIRP) gestart om de cumulatieve bijdrage van de vele, meestal negatieve menselijke invloeden in zomer en winter op de scholeksterpopulatie in Nederland te bepalen. Het is duidelijk dat we nog te weinig weten over het broedsucces. Waarschijnlijk komen er onvoldoende jongen groot, maar waaraan dat ligt en waar het nog wel goed gaat, is onbekend. Dankzij weidevogelbeschermers weten we veel over het uitkomen van de legsels, maar niet of de kuikens ook vliegvlug worden. Hoe meer we daarover te weten komen, des te beter. Daarom een oproep aan iedereen om met wat extra inspanning deze kennis-

leemte te vullen. Dat kan door aan te sluiten bij één van de ringgroepen en gericht het broedsucces van individueel herkenbare dieren te volgen. Het kan ook door de lotgevallen van een nest te volgen waar je altijd langsfiets, of nog wat extra BMP-rondes te maken om te zien of er in de vastgestel-

de scholeksterterritoria ook gealarmeerd wordt op het moment dat er jongen zouden moeten zijn. Voor meer informatie, zie chirpscholekster.nl/broedsucces.php. Voor vragen, stuur een email naar bruno.ens@sovon.nl

Scholeksters op
Terschelling.
Foto: Harvey van Diek

